

תוכנית לכיתות י' - חלופה ליישומים גרפיים (30%)

סמל שאלון 791283 (תשפ"ה - 2025-2026)

(הנושאים הממורקרים בצבע כתום אינם חובה אך מומלצים)

פרק 1 - מבוא ליישומים גרפיים

- מהי גרפיקה ממוחשבת
- סקירת תוכנות גרפיות הקיימות בשוק
- מושגים בסיסיים בגרפיקה: פיקסלים, רזולוציה..

פרק 2 - הכרת מבנה תוכנת פוטושופ

רשימת כלי חובה:

- כלי ההזזה
- כלי בחירה
- כלי החיתוך
- כלי דוגם צבע
- לפחות 2 כלי תיקון (פלסטרטים, חותמת...)
- מברשת רגילה, מברשת החלפת צבע ועיפרון
- מחק ומברשת היסטוריה
- דלי ומעבר צבע (Gradient)
- כלי הכתב
- כלי צורות גיאומטריות וצורות חופשיות
- כלי היד
- כלי הזום

רשימת כלים נוספים מומלצים:

- כלי טשטוש, חידוד ומריחה
- כלי הבהרה, הכהיה, רוויה
- כלי הפן טול

1. הכרת ממשק התוכנה

- פתיחת התוכנה
- תפריט עליון
- עמודת הלוחיות/הפאנלים (תפריטים צדדיים)
- ארגז הכלים
- סרגל האפשרויות

2. אפשרויות תצוגה וניווט:

- אפשרויות שינוי רמת ZOOM (הגדלה והקטנת מסך)
- אפשרויות מרחבי עבודה (Workspace)
- סרגלים וקווי עזר
- ארגון תצוגת המסכים (עיגון או ניתוק חלונות)
- תצוגת מסך מלא (F)

3. תחילת העבודה עם קבצים

- פתיחת קובץ קיים
- יצירת קובץ חדש והגדרת עמוד
- מעבר בין קבצים, גרירת אלמנטים בין קבצים
- סגירת קובץ / סגירת התוכנה

4. פעולות בסיסיות ראשוניות

- סימון עם כלי הבחירה המהירה
- העתקה, הדבקה, גזירה
- ביטול פעולה
- יצירת שכבה

5. שמירת קבצים

- סוגי קבצים (פורמטים):
- שמירת קובץ חדש

- שמירת קובץ קיים
- שמירת קבצים בפורמטים שונים (סוגי קבצים)

פרק 3 – עבודה ותרגול בפוטושופ

1. כלי בחירה נבחרים

- כלי בחירה בסיסיים: ריבוע, אליפסה, טור שורה.
- כלי הלאסו: לאסו חופשי, לאסו מגנטי, לאסו קווי.
- כלי בחירה "קסומים":
 - מטה הקסם
 - כלי הבחירה המהיר
 - כלי סימון אובייקטים
 - פונקציית בחירת דמויות
 - בחירה עם מסכה מהירה

2. פעולות על אזורי בחירה

- בחירת כל תוכן הקובץ
- היפוך בחירה
- ביטול בחירה
- הוספה והחסרת אזורי בחירה
- עיוות אזור בחירה
- הזזת בחירה
- הזזת תוכן אזור בחירה

3. פעולות בסיסיות (המשך)

- העתקה, העתקה משולבת וגזירה
- הדבקה, הדבקה לתוך, הדבקה במקום..
- ביטול והחזרת פעולה

4. שינוי צבע:

- מברשת רגילה+מצב שילוב Color
- מברשת שינוי צבע
- התאמות ושכבות התאמה לשינוי גוון

5. עבודה עם שכבות

- יצירה ומחיקה
- שכפול שכבה/עצם
- שינוי סדר
- קבוצה וקישור
- שקיפות ברמת השכבה
- נעילה
- מבוא למצבי שילוב (Blending Modes) ברמת שכבה, כלי או אפקט
- שכבות מילוי והתאמה (Adjustments)
- מבוא למסכות

6. שקיפות

- שקיפות על שכבה
- Opacity
- Fill
- שקיפות של כלי
- שקיפות של אפקט

7. אפקטים (סגנונות שכבה)

- אפקט צל חיצוני - Outer Shadow
- אפקט זוהר חיצוני - Outer Glow
- אפקט קו מתאר - Stroke
- אפקט מעבר צבע - Gradient
- אפקט הדפס - Pattern
- אפקט "מיזוג אם" - Blend If

8. פילטרים וגלריית פילטרים

9. כלי מילוי

- כלי/פלטת הצבע: צבע קדמי ואחורי.
- כלי משפך הצבעים (דלי הצבע).
- כלי מעבר הצבע Gradient
- כלי המברשות
- פקודת FILL (F5)
- מילוי ע"י מעבר הצבע Gradient
- מילוי ע"י הדפס (Pattern)
- שכבות מילוי
- מילוי ע"י אפקט

10. עבודה עם כתב

- יצירה ועיצוב טקסט
- גופנים
- משקלים
- יישור טקסט / יישור תיבת טקסט
- כתיבה בתוך אזור
- כתיבה על מסלול

10. צורות

- צורות גאומטריות
- צורות בהתאמה אישית (Custom Shapes)
- קו

12. מניפולציות בסיסיות:

- שינוי מידות תמונה
- שינוי מידות קנבס
- סיבוב
- היפוך

- חיתוך
- שכפול קובץ לעומת שכפול עצם

13. מיומנויות שינוי ועיוות (טרנספורמציה):

- שינוי חופשי
- עיוות
- פרספקטיבה

פרק 4 – הכרת מבנה תוכנת אילוסטרייטור

רשימת כלי חובה

באילוסטרייטור:

- כלי הסימון הרגיל (חיץ שחור)
- כלי הסימון הישיר (חיץ לבן)
- כלי הכתב, כתב בצורה וכתב על מסלול
- כלי הצורות השונים
- כלי הקו, הקו המעוגל, ספירלה ורשתות
- כלי דוגם צבע
- כלי המברשת הרגילה ומברשת הבלוב
- כלי העיפרון, כלי ה-שייפר, כלי השייפבילדר
- כלי העיוותים השונים
- כלי השילוב
- כלי הסימבולים
- כלי הסיבוב וההיפוך
- מחק
- כלי מעבר צבע (Gradient)
- יד
- זום

1. הכרת ממשק התוכנה

- פתיחת התוכנה
- תפריט עליון
- עמודת הלוחיות/הפאנלים (תפריטים צדדיים)
- ארגז הכלים
- סרגל האפשרויות

2. אפשרויות תצוגה וניווט:

- אפשרויות שינוי רמת ZOOM (הגדלה והקטנת מסך)
- אפשרויות מרחבי עבודה (Workspace)
- סרגלים וקווי עזר
- ארגון תצוגת המסכים (עיגון או ניתוק חלונות)
- תצוגת מסך מלא (F)

3. תחילת העבודה עם קבצים

- פתיחת קובץ קיים
- יצירת קובץ חדש והגדרת עמוד
- מעבר בין קבצים, גרירת אלמנטים בין קבצים
- סגירת קובץ / סגירת התוכנה

4. שמירת קבצים

- סוגי קבצים (פורמטים)
- שמירת קובץ חדש
- שמירת קובץ קיים
- שמירת קבצים בפורמטים שונים (סוגי קבצים)

רשימת כלים נוספים

מומלצים:

- כלי עיוות ושינוי
- כלי שילוב צבעים

פרק 5 – עבודה באילוסטרייטור

1. כלי סימון:

- סימון עם כלי הבחירה הרגיל (חץ שחור)
- כלי הבחירה הסלקטיבי (חץ לבן)

2. תכונות מילוי וקו מתאר (צבע אובייקט וצבע מסגרת)

- מילוי (צבע אובייקט)
- קו מתאר (צבע מסגרת)
- שקיפות

3. פעולות בסיסיות:

- סוגי העתקה, הדבקה, גזירה
- ביטול והחזרת פעולה
- הקטנה, הגדלה, סיבוב
- שכפול אובייקט ושכפול פעולה
- שליחת אובייקט קדימה/אחורה
- קיבוץ וביטול קיבוץ

4. עבודה עם צורות:

- כלי צורת המלבן
- כלי צורת האליפסה
- כלי צורת פוליגון
- כלי צורת הכוכב
- יצירת משולש
- יצירת איורים גיאומטריים בסיסיים
- עריכה מתקדמת של צורות:
- איחוד וחיתוך צורות- חלון ה-

Pathfinder

- כלי ה-Shapebuilder

5. כלי הקו:

- קו
- ספירלה
- קשת
- טבלה עגולה (מטרה/פאי)
- טבלה מרובעת

6. כלי איור:

- כלי המברשת רגילה
- כלי מברשת מילוי (בלוב)
- ספריית המברשות (לימוד ברמה של שימוש בסיסי)
- כלי העיפרון
- כלי הציפורן/עט (Pen Tool)

7. עבודה עם צבעים:

- ספריות צבעים - Swatches
- פלטות הצבעים בארגז הכלים (מילוי וקו מתאר)
- טווח צבעים Color Guide

8. עבודה עם שכבות

- יצירה ומחיקה
- שכפול
- שינוי סדר
- נעילה
- מצבי שילוב

9. פעולות בסיסיות על עצמים:

- סיבוב וכלי סיבוב
- כלי היפוך המראה
- שכפול אלמנט, שכפול פעולה
- שכפול סיבובי (טכניקת סיבוב שכפול ופונקצית ריפיט)
- סדר בין עצמים (Arrange)
- יישור עצמים (Align)

10. כלי הכתב

- טקסט, גופן, משקל
- כתיבה בתוך צורה
- כתיבה על מסלול

11. מעברי צבע Gradients

- כלי מעבר הצבע
- פאנל מעבר צבע

12. ספריית הדפסים - Patterns (לימוד ברמה של שימוש בסיסי)

13. עבודה עם תמונות (יבוא והטמעה)

14. המרת תמונות לעצם וקטורי (Image Trace)

15. מסכות חיתוך (Clipping Mask)

16. סמלים - Symbols (לימוד ברמה של שימוש בסיסי)

17. אפקטים

- 3 לבחירת המורה
- עיוות אלמנטים בעזרת אפקטים

18. סגנונות גרפיים (Graphic Styles)

19. עבודה עם תלת מימד (3D)

פרק 6 - היכרות עם כלים עיצוביים אחרים

* השימוש בכלים על פי דרישות שמפורסמות באתר הכלי הספציפי ובאתר המגמה.

מבוא ל- Canva

מבוא לכלי בינה מלאכותית יוצרת (מחוללי תמונות וכלי בינה טקסטואלים)

מבוא לכלי דיגיטליים עיצוביים נוספים לבחירת המורה

יצירת תמונות באמצעות בינה מלאכותית:

במסגרת הלמידה כבר מכיתות י' יתנסו התלמידים בכלים עכשוויים מבוססי בינה מלאכותית ליצירת תוצרים ויזואליים וזאת בכפוף להנחיות של משרד החינוך ואישור הורים.

דוגמאות לכלי בינה מלאכותית ניתן למצוא בקטלוג החינוכי.

על המורה לבדוק היטב את תנאי השימוש של הכלי ואת גיל השימוש המותר ולהחתים את הורי התלמיד על אישור הורים לשימוש הכלים שבחר.

פרק 7 - קורסים קצרים לקבלת תג הסמכה דיגיטלי

חברת אדובי מאפשרת התנסות בחינם של המורים והתלמידים בקורסים חווייתיים קצרים ונקודתיים שניתן לתווך לתלמידים תוך שניים/שלושה שיעורים. בסיום חלק מהקורסים התלמידים ידרשו להגיש עבודה פשוטה ויקבלו תג דיגיטלי ותעודת הסמכה נקודתית. תעודה זו אינה תעודת הסמכה כוללת לקבלת תואר גרפיקאי מוסמך אך מאפשרת לתלמיד להוסיף רובד נוסף לארגז הכלים, ההסמכות והמיומנויות הנרכש במהלך לימודי התמחות ביישומים גרפיים לאורך שנות התיכון.

המלצות:

1. מומלץ לשלב את הקורס או הקורסים הנבחרים בסוף למידת הנושאים הרלוונטיים, בהתאם ליכולות ולמיומנויות שהתלמיד כבר רכש, כישום הידע הנלמד במהלך השנה או במהלכה, אם התלמידים כבר מסוגלים לבצע עבודות בסיסיות באחת התוכנות, או בסיום למידת אחת התוכנות כדי לחבר את המיומנויות שנלמדו בתוכנה לעקרונות התיאורטיים המנחים עיצוב מוצלח.
2. הקורסים הינם בשפה האנגלית. מומלץ להעביר את כל התוכן לקובץ וורד או למצגת לאחר תרגום לעברית והתאמה. ניתן להיעזר בגוגל תרגום או בכלי בינה מלאכותית כגון ChatGpt ועוד, כדי ליעל ולקצר את הכנת התוכן ואף להיעזר בכלים כגון [Canva.com](https://www.canva.com), [Slidesmania.com](https://www.slidesmania.com), [genially.com](https://www.genially.com), [new.express.adobe.com](https://www.new.express.adobe.com) ועוד ליצירת מערכי שיעור ממוקדים, אטרקטיביים ומונגשים עבור התלמידים.

קורסים מומלצים לקבלת תג הסמכה בינלאומי (רשות - לא כלול בבחינת הבגרות)

Basic Principles of Design (יסודות בתורת העיצוב החזותי - קורס בהיקף של כ-שעה)

Design Graphics with your students (אילוסטרייטור - קורס בהיקף של כ-שעתיים)

Create Digital Images with your Class (פוטושופ - קורס בהיקף של כ-שעתיים)

פרק 8 - איסוף תיק עבודות

על פי דרישות שמפורסמות באתר המגמה בקובץ הנחיות

למיני-פרויקט.

2-3 תוצרים בתוכנת פוטושופ

- 2-3 תוצרים בתוכנת אילוסטרייטור
 - 5 תוצרים בקנבה וכלים עיצוביים מקוונים אחרים
-

פרק 9 - פרויקטון (מטלה מסכמת)

* על פי דרישות שמפורסמות באתר המגמה - בקובץ הנחיות למיני-פרויקט.

- _____ תוצר 1
- _____ תוצר 2
- _____ תוצר 3
- _____ תוצר 4
- _____ תוצר 5